

СТАНОВИЩЕ
от проф. Емил Константинов
за дисертационния труд на Годор Димитров Дочев за
придобиване на
образователната и научна степен “доктор”

Тема на дисертационния труд:
“МЕЖДУНАРОДНА АДМИНИСТРАЦИЯ НА
ТЕРИТОРИИ”(Правомощия на Съвета за сигурност по глава VII от Устава на ООН за поддържане и възстановяване на международния мир и сигурност)

Автор на дисертационния труд:
Годор Димитров Дочев, адвокат, Софийска адвокатска колегия

I. Кратко представяне на труда

1. Общи

Предаденият дисертационен труд се състои от въведение, четири глави, заключение и библиографична справка. Всяка от главите съдържа по няколко раздела, които от своя страна се подразделят на съответни точки и подточки.

Към труда е приложен списък на ползвана научна литература, международни договори и споразумения, съдебна практика, доклади на международни органи и организации, откъдето авторът е правил конкретни цитати; цитирани са и някои съчинения, от които не са използвани конкретни цитати, но са послужили за основа на правените от автора анализи.

Трудът е с обем от близо 300 страници, от които над 270 страници основен текст, а останалите обхващат съдържание, списъци с литература, съдебна практика. Ползваната научна литература включва над 150 труда (над 20 от тях български), както и съдебна практика и международни договори и споразумения.

2. Предмет на изследването е уредбата на международната администрация на територии с акцент върху правната основа и механизма за създаването ѝ; приложимите към дейността ѝ правни режими; зависимостта между правната основа на създаване и обема на правомощията и характера на администриращите органи; статута на администрираните териториите, въпросите за валидността на международни споразумения, сключвани от международните администрации; международната отговорност на администрациите и държавите, чиите територии се управляват.

3. Научната задача, която си поставя изследването е да изследва доколко международното териториално управление е обособено в отделен институт на международното право, да го привърже и позиционира на картата на международноправните институти, както и да изследва общия въпрос на

ролята на международното териториално управление като инструмент за поддържане на мира и сигурността.

II. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и/или научно приложно отношение

1. В научно отношение

Проблематиката, която съставлява основа на рецензията, която надгражда над някои вече проведени изследвания в нашата научна теория, и по-конкретно над ролята на ООН по поддържане на мира (вж. Каменова, Ц., Международно хуманитарно право, Институт за държавата и правото, 2011г.; и Ганев, М., Международноправната система за опазване на световния мир и сигурност на границата на новия век и на новите предизвикателства, „Трудове по международно право”, том пети, Българска асоциация по международно право, София, 2000, стр. 113-164), както и въпроса за нетрадиционна правосубектност в международното право (Ганев, М., Към въпроса за нетрадиционната правосубектност в международното публично право, сп. „Юридически сборник”, том. VIII, Бургаски Свободен университет, Бургас, 1998, стр. 118-176).

Основавайки се на вече изследвани в нашата научна литература правни проблеми, авторът насочва фокуса си към анализ на приложимата правна рамка за създаването, функционирането и отговорността на международните териториални администрации. Два от централните въпроси, разгледани в дисертационния труд, са нормативната база за създаване и работа на подобни администрации при отсъствието на изрични относими разпоредби в Устава на Организацията на обединените нации, както и взаимоотношението между принципите на суверенно равенство, териториална цялост и забрана за намеса във вътрешните работи на суверенни държави с дълбоко интрузивните правомощия на международните териториални управления (тема, по която авторът има отделна публикация). Тези въпроси не са изследвани задълбочено в българската и, доколкото ми е известно, в чуждестранната литература.

Опитът за концептуализиране на международните администрации като хипотези на аномални териториални ситуации е иновативен теоретичен подход, който до момента не е използван в българската и чуждестранна научна теория. Освен по-точно категоризиране на института (проблем, който често занимава авторите и резултира в множество и разнопосочни предложения за категоризации), подобен подход позволява и по-пълно разбиране на същината му и съответно приложение, директно или по аналогия, на общи принципи и конкретни норми на международното право. Не на последно място, чрез сравнителен исторически анализ на практиката на международните администрации, авторът показва нормативната значимост на по-ранни опити за интернационализация, които компенсират, а може би донякъде и обясняват, отсъствието на конкретни разпоредби в Устава на ООН.

За прецизност на настоящата рецензия трябва да се обърне внимание, че на места дисертационният труд се отклонява от възприетата единна терминология и/или отделя повече от необходимото внимание на исторически описания. Този проблем е преодолим и не се отразява на цялостното положително звучене на разработката.

2. В приложно (практическо) отношение

С оглед трайната тенденция заплахите за международния мир да идват от вътрешни конфликти, и не малката възможност международни териториални управления да бъдат въведени от Съвета за сигурност в близко бъдеще,

дисертационният труд може да бъде използван, с някои поправки и допълнения, като практически наръчник за бъдещи участия на български военни или цивилни части в подобни администрации.

III. Разни

1. Познава ли кандидатът състоянието на проблема и оценява ли творчески литературния проблем?

Представената разработка разкрива, че авторът познава добре проблема, на който е посветен трудът. Познанието обхваща както появата и историческото развитие на тази материя, така и актуалното ѝ състояние. Авторът има творчески подход към изследвания проблем, като умело разкрива нерешени въпроси и се опитва да даде научно аргументирани отговори.

2. Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставените цел и задачи на дисертационния труд?

Методиката на изследване използва сравнително-правния метод на анализ и изследване на посветените на материята правни норми, тяхната история и системата, в която са организирани. Подобен подход позволява на следващо място да бъдат изследвани нормативните ефекти на практиката на международна териториална администрация за развитие на съответната международноправна уредба.

3. До каква степен дисертационният труд и приносите са лично дело на автора?

Дисертационният труд съдържа множество лични преценки и анализи на автора, които правят труда оригинален, а неговата научно-практическа стойност – лична заслуга на автора.

В същото време трябва да се отбележи, че дисертационният труд разчита предимно на чужда литература и би могъл да се възползва от повече позовавания на български автори.

4. Степен на завършеност на дисертационния труд.

Предаденият дисертационен труд е в завършен вид, като се нуждае от известна редакция, най-вече на бележките под линия. Темата на дисертационния труд е обемна и спецификата на материята е изисквала концентрирана работа, за да бъдат придадени нужната логическа и теоретична завършеност на труда. Докторантът се е справил успешно. Работата на автора позволява да се оцени по положителен начин избраната методика и способността на автора за самостоятелна научна работа, както и да се открият конкретни научни приноси.

5. Покриване на изискванията за присъждане на образователната и научна степен доктор по право

Тодор Дочев е магистър по право със специализация “Правораздаване” в СУ “Климент Охридски”. Тодор Дочев има и специализация по Международно публично право (LL.M.) от Лайденския университет. Със заповед №262/03.10.2008г. е зачислен за задочен докторант, след успешно положен изпит по научна специалност “Международно право и международни отношения” /ш. 05.05.15/ към Института за държавата и правото – Секция по международноправни науки със срок на обучение 4 години, считано от 01.10.2008г. Този срок е удължен със заповед на директора на ИДП еднократно до 30.09.2013г. В края на м. септември 2013г. е отчислен с право на защита. В съответствие с изискванията на Правилника за придобиване на образователна и научна степен доктор по право в ИДП-БАН е участвал в научни форуми,

програми за обучение, включително в чужбина, научни конференции, има две научна публикация по темата и е в процес на публикуване на трета.

IV. Заключение

Като имам предвид новостта, оригиналността и значимостта на научните приноси на труда в настоящия му завършен вид изброени по-горе, без да пренебрегвам критичните бележки, които според мен не поставят под съмнение цялостните научни достойнства на разработката, давам положителна оценка на дисертационния труд.

Изхождайки от гореизложеното, считам, че представяният дисертационен труд на Тодор Димитров Дочев **отговаря напълно на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България** и чл. 27 от Правилника за прилаганото му.

Ето защо **убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Тодор Димитров Дочев образователната и научна степен „Доктор”** в професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Международно право и международни отношения”.

Проф. Емил Константинов

4 декември 2015 г.